

sözleşme götürü bedelle  
imzalanmış fiyat farkı  
ödenmeyeceği kabul  
edilmiştir. Bu nedenle,  
davacının mutlak şekilde  
kararnameden istifadesi  
mümkün olmayıp,  
yararlanabilmesi için  
sözleşme gereği ödenen bedel  
dışında yapılan işten dolayı  
fazlasıyla mağdur olduğunun  
belirlenmesi ve bu hususun  
hakim tarafından takdir  
olunması gerekir. Davada  
hakimin takdir hakkını  
kullanabileceği derecede bir  
inceleme yapılmamış, alınan  
bilirkişi raporunda sadece

**kararnameye göre fiyat farkı hesabı yapılmıştır. Oysa işin nevi, zorluk derecesi, mahiyetini etkileyecek unsurlar, fiyat farkı verilmemesi halinde işin baliğ olacağı miktar, işin süresi gibi hakkaniyetin takdirine yeterli diğer bulgular bilirkişilere açıklattırılıp, davacının yaptığı iş nedeniyle aldığı bedel ile alınacak bedelin kararlaştırılması yapılmalı ve davacının fiyat farkına hak kazanıp kazanamayacağı MK'nın maddesi de gözetilip dava buna göre**

# sonuçlandırılmalıdır

**T.C.**

**Yargıtay**

**15. Hukuk Dairesi**

**Esas No:2006/4345**

**Karar No:2007/5425**

**K. Tarihi:18.9.2007**

Mahalli mahkemece verilen hükmün temyizen tetkiki davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dosyadaki kağıtlar okundu, gereği konuşulup düşünüldü:

Dava, 2001/2862 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi uyarınca fiyat farkı alacağının tahsili istemine ilişkindir. Mahkemece davanın kabulüne dair verilen karar, davalı vekilince temyiz edilmiştir.

Yanlar arasında imzalanıp 11.05.2001 tarihinde onaylanarak yürürlüğe giren sözleşmenin 2. maddesinde işin götürü bedelle yapılacağı, 5. maddesinde 02.07.2001 tarihinde bitirilip teslim edileceği, 7. maddesinde taşeronun malzeme fiyatları, resim, vergi, sosyal sigortalar primleri, taşınmaz ve işçi ücretlerinin artması gibi sebeplerle fiyat farkı ve süre uzatımı talebinde bulunamayacağı, götürü bedelin hiçbir şekilde değişmeyeceği, hiçbir malzemeye de ne şekilde olursa olsun fiyat farkı ödenmeyeceği kararlaştırılmıştır. 88/13181 sayılı kararname de sözleşmenin ekleri arasında değildir.

Türk Hukuk Sisteminde akit serbestisi (=sözleşme özgürlüğü) asıldır. Bu kural dayanağını Anayasa'nın 13 ve 48. maddelerinden alır. Kişinin temel haklarından olan sözleşme özgürlüğü ile kastedilen ise, tarafların yapacakları sözleşmelerinde içerik ve koşullarını diledikleri

biçimde saptamada serbest olmalarıdır. Kuşku yok ki, bu özgürlük de yasaların gösterdiği sınırlar içinde kullanılabilir. Eğer sözleşmede işin bedeli için bir fiyat şekli kararlaştırılmış ve bu fiyata başkaca fark verilemeyeceği hükme bağlanmışsa, yüklenici eseri bu fiyatla yapmak zorundadır. Aksi takdirde, sözleşmeden beklenen yarar dengesi bir taraf aleyhine bozulur. Sözleşmede böyle bir hüküm varken de tek taraflı olarak fiyat farkı istemek sözleşme özgürlüğü prensibine uygun düşmez ve Medeni Kanun'un 2. maddesindeki dürüst davranma kavramıyla bağdaşmaz.

Kural yukarıda söylendiği gibi olmakla birlikte; Kamu Sektörüne Dahil İdarelerin İhalesi Yapılmış ve Yapılacak İşlerde İhale Usul ve Şekillerine göre fiyat farkı hesabında uygulayacakları esaslarda değişiklik yapılmasına ilişkin esasların yürürlüğe konulmasına dair 2001/2862 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 18.08.2001 günlü Resmi Gazete'de yayınlanmış, Kararnamenin 5. maddesinin 3. bendinde ise, "Geçici 17. maddesinin l/a veya 2/b bentlerine göre uygulamayı seçen müteahhit veya taşeronların sözleşmelerinde bu Kararnamenin uygulanmayacağını ya da fiyat farkları ödenmeyeceğini veya yılı içinde fiyat farkları için başka usul ve esaslara göre ödeneceğini... belirten hükümler olsa dahi, bu hükümlerin 01.03.2001-31.12.2001 tarihleri arasında uygulanmayacağı" kararlaştırılmıştır.

Görülüyor ki, taraflar arasındaki uyuşmazlık; sözleşme ile belirlenen iş bedeline rağmen, yüklenicinin 2001/2862 sayılı Kararname fiyatlarından yararlanıp yararlanamayacağı noktasında toplanmaktadır.

Gerçekten, konu 24.11.1986 tarih ve 1986/2-2 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu Kararında da tartışılmış ve bu kararın sonuç bölümünde Bakanlar Kurulu'nca çıkartılan ve çıkartılacak Kararnamelere dayanılarak açılan davalarda, bu Kararnamelerin genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri ve mahalli idareler açısından geçerli hukuki sonuçlar doğurabileceği,

Kararnamelerin uygulama koşullarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin ise, olayların özellikleri dikkate alınarak hakim tarafından saptanacağı sonucuna ulaşılmıştır. Demek ki, İçtihadı Birleştirme Kararında ulaşılan sonuç uyarınca, Kararnamenin uygulanması mutlak değildir. Kararname uygulama koşullarının oluşup oluşmadığına, olayların özelliğine bakarak hakim karar verecektir. Hakimin yararlanacağı yasal dayanak da İçtihadı Birleştirme Kararında Türk Medeni Kanunu'nun 2. maddesi olarak gösterilmiştir. İçtihadı Birleştirme Kararında ortaya konan ilkeyi daha iyi anlayabilmek için bir örnek vermek gerekirse; Sözleşmesinde ifa için 1-2 ay gibi... kısa bir süre kararlaştırılmışsa, bu sürede yüklenicinin fiyat artışlarından etkilenebileceği düşünülemeyeceğinden amacı yüklenicileri fiyat artışlarından korumak olan Kararnamede aksine hüküm olsa bile yüklenicinin fiyat farkı istemesi, dolayısıyla Kararname fiyat farklarını talep etmesi olayın özelliğine, Türk Medeni Kanunu'nun 2. maddesindeki dürüst davranma kuralına uygun düşmez. İşte, İçtihadı Birleştirme Kararında "Kararnamelerin uygulama koşullarının gerçekleşip gerçekleşmediğine, olayın özelliklerine göre hakimin saptayacağına" ilişkin sonuç bölümünde kastedilen budur. Daha açığı, prensip olarak uygulanması gereken kararname hükümlerinden yüklenici her zaman olayın özelliğine ve yüklenici talebinin Medeni Kanun'un 2. maddesinde ilke olarak benimsenen dürüst davranma kuralına uygun düşüp düşmediğine bakmak gerekir.

Kararnamenin amacı, mağdur olan yüklenicilere fiyat farkı verilmesinden ibarettir. İşin yarım bırakılmaması, sıhhatli bir eserin meydana getirilmesi ve işin sürüncemede kalmaması hedeflenmiştir.

Somut olayda sözleşme götürü bedelle imzalanmış, fiyat farkı ödenmeyeceği kabul edilmiştir. Bu nedenle, davacının mutlak şekilde kararnameden istifadesi mümkün olmayıp, yararlanabilmesi için sözleşme gereği ödenen bedel dışında yapılan işten dolayı fazlasıyla mağdur olduğunun belirlenmesi

ve bu hususun hakim tarafından takdir olunması gerekir. Davada hakimin takdir hakkını kullanabileceği derecede bir inceleme yapılmamış, alınan bilirkişi raporunda sadece kararnameye göre fiyat farkı hesabı yapılmıştır. Oysa işin nevi, zorluk derecesi, mahiyetini etkileyecek unsurlar, fiyat farkı verilmemesi halinde işin baliğ olacağı miktar, işin süresi gibi hakkaniyetin takdirine yeterli diğerk bulgular bilirkişilere açıklattırılıp, davacının yaptığı iş nedeniyle aldığı bedel ile alınacak bedelin kararlaştırılması yapılmalı ve davacının fiyat farkına hak kazanıp kazanamayacağı MK'nın 2. maddesi de gözetilip dava buna göre sonuçlandırılmalıdır.

Bu durumda, mahkemece taraflardan yukarıdan beri yapılan açıklamalara uygun delilleri istenip toplandıktan sonra hukukçu ve inşaat mühendislerinden rapor alınıp somut olayın özelliğine göre istemin MK'nın 2. maddesindeki dürüst davranma kapsamında kalıp kalmadığı değerlendirilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi doğru olmamış, kararın bozulması gerekmiştir.

Sonuç: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün davalı yararına (BOZULMASINA), 18.09.2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.